

Żołnierze Wyklęci - Wilcze Tropy

<http://wilczetropy.ipn.gov.pl/wt/historie/ruch-oporu-armii-krajo/esej/13538,Ruch-Oporu-Armii-Krajowej-na-Polnocnym-Mazowszu-19451954.html>
2018-10-18, 17:39

Ruch Oporu Armii Krajowej na Północnym Mazowszu 1945–1954

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ

KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU

Kazimierz Krajewski, Tomasz Łabuszewski, Jacek Pawłowicz

Ruch Oporu Armii Krajowej

na Północnym Mazowszu

1945-1954

Czas inicjatyw lokalnych

Józef Rybicki, były dowódca Kedywu Okręgu Warszawa Armii Krajowej w jednej ze swych wypowiedzi stwierdzał m.in.:

„Rozkaz, który rozwiązuje AK, zwalnia nas z przysięgi. Mówi, że każdy dla siebie musi być dowódcą, [...] po tym rozkazie Okulickiego powstaje olbrzymi beład w całym kraju. Co się dzieje? Trudno w to uwierzyć, ale po rozwiązaniu AK powstało 1298 małych organizacji w Kraju. [...] Powstają różne organizacje, które powołują się na nasze rozkazy, od góry”.

Dekompozycja centrum dowódczego AK będąca wynikiem upadku powstania warszawskiego, a następnie brak spójności i czytelności w działaniach jego następców próbujących dostosować funkcjonowanie wojskowej konspiracji niepodległościowej do warunków nowej okupacji sowieckiej, spowodowały powstanie w 1945 r. trzeciego (obok poakowskiego i narodowego) nurtu w powojennym podziemiu zbrojnym – tzw. nurtu inicjatyw lokalnych. W historii polskiego podziemia niepodległościowego lat wojny nie był on zjawiskiem nowym, stanowił jednak – jak to trafnie zauważył ppłk Józef Rybicki – ostateczne zaprzepaszczenie kilkuletniego wysiłku scalania organizacji konspiracyjnych w jedną, podziemną armię polską w kraju. Co więcej, w wielu przypadkach proces ten miał charakter nieodwracalny. Wyrastał bowiem nie tylko z poczucia odpowiedzialności za los podkomendnych, ale także z postawy kontestacji twórców tych nowych inicjatyw wobec zachowań ich dotychczasowych dowódców, a zwłaszcza z zasadniczego rozmijania się oczekiwań znacznej części szeregowych członków organizacji z wizjami decydentów.

.....

[Cały esej dostępny tutaj](#) [Dokumenty](#)

Pliki do pobrania

[Podziemie niepodległościowe w powiecie Pułtusk po 1944 roku](#) 2.62 MB

[Generuj PDF](#) [Drukuj](#)
[Powiadom](#)